

Školáci sepisují příběhy starých věcí

INSPIRACE Projekt Muzeum v krabičce nabádá děti, aby se dozvěděly něco o minulosti skrze věci, které najdou třeba na půdě

STARÝ TROMBÓN

Útržky z rodinné historie. Zuzana Cilerová z Turnova se z vyprávění své babičky a z fotek, které jí ukázala, dozvěděla, že její prapradědeček sloužil v první světové válce. Hrál tam ve vojenské kapele na trombon. Zuzana tak z útržků vzpomínek dala dohromady příběh, který přetvořila v komiks. K nápadu pátrat po původu trombonu ji přivedl projekt Muzeum v krabičce, který nabádá školáky, aby se vypyřádali svých příbuzných na to, co v minulosti prožili a v jaké době vlastně žili.

HUDEBNÍ NÁSTROJ, KTERÝ PROŠEL 4. SVĚTOVOU VÁLKOU

BARBORA POSTRÁNEČKÁ

Co by mohly dětem říci staré a zapomenuté věci? Otázka, kterou si před časem položila Marta Vančurová z občanského sdružení Zapomenutí, když vymýšlela, jak mladším dětem přiblížit časy minulé a zároveň je motivovat, aby si nechaly od svých rodičů a prarodičů vyprávět o tom, co v minulosti prožili a v jaké době žili.

Tak přišla s projektem Muzeum v krabičce: „Staré hudební nástroje, gramofony, hračky, ale i starý kabát, klobouk či kus starého nábytku často skrývají příběhy, které mohou dětem osvětlit různé rodinné peripetie, ale i rodinné postavy, které čas zanesl do neznáma,“ vysvětluje Vančurová přínos pátrání.

Děti tak mohou zjistit, že půvab či původ starých věcí není jen v jejich praktickém užití, ale že jsou zároveň i důležitými svědky doby, ve kterých předměty vznikly, a příběhů, které za dobu své existence na sebe nabalily.

Můj prapradědek neuměl pravopis

„Jsem trombon tvého prapradědečka, který se mnou prošel celou první světovou válkou.“ Jedna z úvodních vět komiksu o starém trombonu, který sepsala čtrnáctiletá Zuzana Cilerová z Turnova.

Z vyprávění babičky a z fotek, které jí ukázala, vytvořila školáčka dvoustránkový komiks. V něm popisuje, jak se její prapradědeček dostal roku 1914 do rakousko-uherské armády a tam hrál ve vojenské kapele. Trombon prý ale zároveň sloužil k udělování rozkazů pro vojáky. Každý zvuk měl svůj význam. Některý z nich mohl například znamenat „ústup“, dočteme se v komiksu.

„Babička mi ukázala také pohledy napsané prapradědečkem a jeho bratry. Na nich mě udivilo, že moc neovládali pravopis. To prý bylo ale v té době běžné, protože některé děti tehdy vychodily jen pět tříd,“ chlubí se tím, co zjistila, Zuzana.

Do projektu, v němž se z dětí stávají na chvíli malí detektivové, se zapojila také třináctiletá Adéla Krylová z Chomutova, která se skrze vyprávění dostala do doby socialismu. Sepsala příběh krabičce se stolními hrami, v níž jsou šachy, dáma, domino či člověče, nezlob se.

„Koupila ji babička s dědou svým synovi, mému tátovi a jeho bráchrům, někdy kolem roku 1966,“ říká Adéla, které to pověděla babička. A dodává: „Dříve prý nebylo tolik hraček a her jako teď. Moji prarodiče mohli koupit svým dětem něco potřebnějšího, ale, jak říkala babička, chtěli jim udělat radost. A taky pak měli na víkendy o zábavu postaráno.“

Naučte se udělat animaci

V rámci projektu Muzeum v krabičce byla zároveň vyhlášena i soutěž, do níž komiksy od obou žákůň putovaly. Do soutěže se mohou děti hlásit do konce tohoto roku. Není ale podmínkou, aby účastníci výsledky svého pátrání zpracovali vždy do podoby komiksu. Mohou také sepsat povídku či udělat z příběhu animaci. Na webu www.muzeumvkrabicce.cz najdou návody, jak na to.

Děti se tak zároveň mají šanci naučit nové dovednosti, jako jak správně vystavět příběh, jak se dělá komiks či jak si poradit s videoanimací. „Líbí se mi, že tento projekt cílí i na menší děti na prvním stupni. Na naší škole jsme žáky informovali, že se do soutěže mohou zapojit. Teď záleží na jejich aktivitě a na tom, zda se jim doma podaří něco vypátrat a kolik jim toho rodina poví,“ říká Martina Svobodová ze ZŠ a ZUŠ Husova v Ústí nad Labem.

Muzeum v krabičce

Projekt nabízí dětem, aby zaznamenaly historii starých věcí ve formě povídky, komiksu či animace.

Své výtvořiny mohou až do konce roku 2014 posílat na e-mail muzeumvkrabicce@gmail.com, a zapojit se tak do soutěže. Dvacet nejlepších získá roční předplatné časopisu Časostroji.

Na www.muzeumvkrabicce.cz budou výtvořiny soutěžících zveřejněny. Měly by ilustrovat, jak žili naši předkové, jaká byla doba a jak se dala přežít, i když to nebylo vždy lehké.

Projekt sdružení Zapomenutí, o. s., zaštilo a finančně podpořilo ministerstvo kultury.

Muzeum v krabičce je třetí projekt občanského sdružení Zapomenutí. Od roku 1999 sdružení nabízí společně s Židovským muzeem školám projekt Zmizelí sou-

sedé, s nímž děti pátrají po tragických osudech Židů ve svém okolí, z nichž pro mnohé se stala osudnou německá okupace. Zmizelé sousedy v roce 2008 dokonce ocenila Evropská komise, které se líbilo, že projekt vybízí mladé lidi k vlastní aktivitě.

Na Zmizelé sousedy pak navázal projekt Stopy totality, na který se podařilo Martě Vančurové získat peníze z evropských fondů. Pátrání se přesunulo do doby poválečného komunistického Československa, kdy pokračovaly perzekuce a smrt nevinných, jen zapřičiněny jinou ideou. „Oba projekty fungují a školy se do nich stále hlásí,“ konstatuje Vančurová.

Všechny tři projekty mají jedno společné – neučí se z učebnic data, jména historických osobností či místa bitev. Místo toho školáci objevují a učí se historii skrze konkrétní příběhy konkrétních lidí. Zároveň jsou to příběhy, které se často týkají míst, kde děti vyrůstají. Přínosem projektu Muzeum v krabičce je, že děti pátrají ve svých rodinách, čímž se dostanou k tématům, na která by je normálně třeba vůbec nenapadlo se ptát.

inzerce

Děkan Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze vypisuje výběrová řízení na obsazení míst:

s předpokládanou dobou nástupu 1.1.2015

- OA se zaměřením na sociální geografii a geografii zdraví *)
- OA se zaměřením na demografii *)
- VP s podílem na výuce se zaměřením na sociální geografii a geografii zdraví *)
- VP s podílem na výuce se zaměřením na demografii *)
- prof./doc. se zaměřením na historickou demografii
- prof. se zaměřením na fyzickou geografii
- doc./OA se zaměřením na pedagogii a pedagogii geografii
- doc./OA se zaměřením na hydrologii a ochranu vod
- OA se zaměřením na separační metody a hmotnostní spektrometrii
- OA (úvazek 0,1) se zaměřením na genomickou analýzu
- OA se zaměřením na organoprůvokovou a anorganickou chemii
- OA se zaměřením na biochemii
- A se zaměřením na biochemii (2 místa)
- D/OA se zaměřením na fyzikální chemii
- P/D se zaměřením na fyzikální chemii
- VP se zaměřením na organickou chemii
- OA se zaměřením na didaktiku organické chemie a biochemie
- VP s podílem na výuce se zaměřením na izotopovou geochemii
- VP s podílem na výuce se zaměřením na fyziologii živočichů
- VP s podílem na výuce se zaměřením na buněčnou biologii kvasinkových kolonií
- lektor se zaměřením na genetiku a mikrobiologii
- OA se zaměřením na lékařskou entomologii
- OA se zaměřením na evoluční ekologii
- VP (zkrácený úvazek) se zaměřením na ekologii vodních bezobratlých

*) místo se vypisuje v rámci projektu UNCE

s předpokládanou dobou nástupu 1.2.2015

- A/OA (úvazek 0,3) se zaměřením na inženýrskou geologii, mechaniku hornin
- doc. se zaměřením na ekologii
- doc. se zaměřením na environmentální vědy
- OA se zaměřením na ekologii
- A/OA se zaměřením na meteorologii a ochranu ovzduší
- OA (zkrácený úvazek) se zaměřením na etologii - ekologii

s předpokládanou dobou nástupu 1.3.2015

- prof./doc. (úvazek 0,3) se zaměřením na hydrogeologii
- A/OA se zaměřením na užitou geofyziku
- A/OA se zaměřením na kartografii, DPZ a geoinformatiku
- A se zaměřením na didaktiku biologie
- OA/doc. se zaměřením na buněčnou a vývojovou biologii
- OA se zaměřením na genetiku člověka
- OA (zkrácený úvazek) se zaměřením na etologii - ekologii
- OA/doc. (zkrácený úvazek) se zaměřením na etologii - ekologii
- doc. se zaměřením na algologii

s předpokládanou dobou nástupu 1.4.2015

- vedoucí katedry učitelství a didaktiky chemie a současně pro mimofakultní uchazeče i místo prof./doc. se zaměřením na didaktiku chemie
- vedoucí katedry analytické chemie a současně pro mimofakultní uchazeče i místo prof./doc. se zaměřením na analytickou chemii
- lektor se zaměřením na výuku matematiky pro přírodovědce
- OA se zaměřením na buněčnou a vývojovou biologii

s předpokládanou dobou nástupu 1.5.2015

- A (zkrácený úvazek) se zaměřením na fyziologii živočichů

s předpokládanou dobou nástupu 1.6.2015

- OA se zaměřením na iontovou spektroskopii
- A/OA se zaměřením na didaktiku biologie

Kvalifikační předpoklady:

Pedagogická a vědecká praxe v oboru, jazykové znalosti a na místo: profesor (prof.) - úspěšné ukončení řízení ke jmenování docent (doc.) - úspěšné ukončení habilitačního řízení vědecký pracovník (VP) - ukončené magisterské vzdělání odborný asistent (OA) - titul Ph.D., Th.D., CSc. asistent (A) - ukončené magisterské vzdělání lektor - ukončené vysokoškolské vzdělání

K přihláškám na místa vedoucích pracovníků je nutno předložit koncepci rozvoje pracoviště. Písemné přihlášky, které jsou k dispozici na <http://www.natur.cuni.cz/fakulta/uredni-deska/vyberova-řízení>, spolu s odborným životopisem a seznamem publikací, notářsky ověřenými doklady o vzdělání, vědecko-pedagogických titulech a vědeckých hodnostech zašlete do 30 dnů po zveřejnění prostřednictvím podatelny na zaměstnanecké odd. Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Albrechtov 6, 128 43 Praha 2. Na obálku uveďte text „Výběrové řízení“.